

Hodnocení systémových, administrativních a vnějších vlivů na implementaci OP VaVpl

Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) koncipovalo evaluaci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (dále jen OP VaVpl) jako komplexní evaluaci celého programu s akcentem na systémové, administrativní a další vlivy na daný program. Jednalo o první takto rozsáhlou evaluaci v rámci MŠMT.

„Tato evaluace byla velmi důležitá z důvodu potřeby nezávislého externího pohledu na celý program i stěžejní vlivy.

Hlavním přínosem byly pro nás doporučení k úpravám implementačního nastavení programu, který je v našich podmínkách první svého druhu. Proto bylo nesmírně důležité, že evaluátor přistoupil k celé evaluaci komplexně a současně se soustředil na vymezení hlavních příležitostí ke zlepšení v jednotlivých oblastech pokrytých evaluací.

Pozitivně hodnotíme i to, že evaluátor v rámci své zprávy vyzdvihl stěžejní problémy a nabídl možnosti jejich řešení včetně přesahu do systémových opatření v oblasti vědy, výzkumu a inovací.“

Mgr. Jan Radoš,
Vedoucí oddělení koncepčního řízení

Kontaktujte naše specialisty

Martin Křištof

manažer | fondy EU

tel. +420 542 213 197

mail kristof@AQE.cz

MŠMT je řídicím orgánem OP VaVpl a současně vystupuje i jako řídicí orgán Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. MŠMT tak zajišťuje tak komplexní administraci obou programů včetně vyhlášení výzev, transparentního výběru projektů, jejich administrace a monitorování, zajištění spolufinancování z veřejných zdrojů a z rozpočtu Evropské unie, poskytování informací a zajištění publicity obou programů. Z důvodů zajištění zpětné vazby a nezávislé evaluace si pro realizaci zvolil externí evaluátory.

CÍL PROJEKTU

Cílem hodnocení systémových, administrativních a vnějších vlivů na implementaci OP VaVpl bylo vyhodnocení problematických činitelů, vazeb a vnějších vlivů implementace prioritních os OP VaVpl a následné sestavení doporučení pro vylepšení systému implementace a pro eliminaci problematických vnějších vlivů.

DŮVODY REALIZACE

Hlavní důvody realizace projektu, lze vymežit následovně:

- Identifikovat významné faktory, které působí na implementaci projektů podpořených z OP VaVpl;
- Identifikovat silná a slabá místa implementačního systému OP VaVpl v rámci hodnocení dosavadní činnosti jednotlivých oblastí implementace a administrace;
- Formulovat postupy pro možná řešení potenciálně identifikovaných problémů a nejasností ve vazbě na stanoviska příjemců podpory v této věci a na stav systému implementace a administrace OP VaVpl;
- Poskytnout ŘO OP VaVpl zpětnou vazbu a doporučení vedoucí ke zvýšení efektivity implementačního systému OP VaVpl, včetně případných variantních řešení.

Účelem realizace projektu bylo zefektivnění řízení programu, zvýšení kvality čerpání prostředků z fondů EU také příprava strategických dokumentů a zpráv o realizaci programu. Významným důvodem pro realizaci evaluačního projektu v daném rozsahu byla skutečnost, že výstupy projektu byly využity pro další zefektivnění řízení programu OP VaVpl jak na straně ŘO, tak na straně žadatelů a příjemců podpory z OP VaVpl.

POSTUP REALIZACE

Cílové skupiny

Projekt byl v jednotlivých částech (oblastech) realizován několika na sebe navazujícími a provázanými aktivitami s využitím řady evaluačních metod, přičemž se aktivity zakázky zaměřily na dvě základní cílové skupiny:

Projekt měl dvě základní cílové skupiny:

- Pracovníci ŘO OP VaVpl
- Příjemci podpory z OP VaVpl ROP JV

Komplementárními cílovými skupinami pak byli žadatelé o podporu z OP VaVpl.

Aktivity zakázky

Realizace zakázky byla založena na evaluaci devíti tematických oblastí, které byly spolu úzce provázané a propojené:

1. Efektivita implementační struktury OP VaVpl
2. Faktory ovlivňující měření a vykazování věcného pokroku (nastavení indikátorové soustavy)

3. Faktory ovlivňující implementaci OP VaVpl na straně příjemců a analýza širšího administrativního a legislativního prostředí
4. Analýza legislativních a systémových vlivů na řízení center podpořených z OP VaVpl
5. Vztahy mezi jednotlivými projekty OP VaVpl
6. Analýza poptávky uživatelů po smluvním výzkumu a dalších službách s vysokou přidanou hodnotou v souvislosti s realizací projektů OP VaVpl
7. Dostupnost kvalitních lidských zdrojů pro řízení a administraci projektů OP VaVpl
8. Dopad realizované Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR na implementaci OP VaVpl, případně dalších faktorů ovlivňujících projekty OP VaVpl
9. Hodnocení účelnosti OP VaVpl – finanční pokrok

K provedení evaluace byla využita kombinace různých evaluačních metod, přičemž v řadě případů jedna evaluační metoda pokrývala více oblastí (témat):

- **Analýza dat** – kromě dat o projektech OP VaVpl z informačního systému Monit 7+ byly využity zejména údaje o výsledcích a financování výzkumu a vývoje v ČR a také výstupy již realizovaných analýz a studií výstupy.
- **Evaluační návštěvy a rozhovory** – expertní rozhovory probíhaly jak se zástupci projektů – příjemců dotace (vždy reprezentativní vzorek za každou prioritní osu), tak se zástupci ŘO OP VaVpl na různých úrovních (vedoucí odborů či oddělení, ale i projektoví a finanční manažeři)
- **Panel expertů** – do rámce evaluace byl zařazen panel expertů, jehož cílem bylo iniciovat diskuzi potenciálních či již pozorovaných dopadů reformních opatření na oprávněné příjemce OP VaVpl a jejich činnost (zejména ve vztahu k podávání a realizaci projektů).
- **Fokusní skupiny** – v rámci evaluace byly uspořádány dvě fokusní skupiny se zaměřením na problematiku legislativních vlivů, implementačního uspořádání OP VaVpl a na dopady Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Fokusních skupin se zúčastnili zejména zástupci příjemců podpory včetně objemově i rozsahem největších projektů OP VaVpl, ale i odborníci z řad Akademie věd nebo vysokých škol.
- **Dotazníkové šetření** – součástí evaluačních aktivit bylo rozsáhlé dotazníkové šetření zahrnující všechny příjemce podpory z OP VaVpl i žadatele, kteří podali nejméně jednu žádost o dotaci, přičemž zejména v případě příjemců byla návratnost dotazníků velmi vysoká. Druhé dotazníkové šetření pak proběhlo mezi zaměstnanci ŘO, kdy byli osloveni všichni zaměstnanci ŘO a návratnost byla též dostatečně vysoká. Současně proběhla dvě doplňující šetření zaměřená na poskytovatele vzdělávání v profesích potřebných pro řízení a administraci projektů, resp. na pracovní agentury.
- **Případové studie** – jako součást evaluace byly zpracovány případové studie zaměřené na problematiku veřejné podpory ve výzkumu a vývoji v Dánsku, Irsku a Norsku.

ZÁVĚR

Stěžejním přínosem pro MŠMT jako ŘO OP VaVpl bylo poskytnutí nezávislé zpětné vazby zejména v oblasti implementace OP VaVpl včetně vazby na všechny další sledované oblasti. Velmi důležitým faktorem úspěchu bylo zajištění velmi důležitých informací a podkladů jak ze strany pracovníků ŘO, tak i příjemců a žadatelů, zde se osvědčilo zajišťování informací více kanály (dotazníkové šetření, evaluační rozhovory, fokusní skupina). Otevřenost všech respondentů tak umožnila definovat jak příležitosti ke zlepšení implementace OP VaVpl, tak formulovat celou řadu doporučení k zefektivnění a optimalizaci ve všech uvedených oblastech včetně komplexního akčního plánu opatření.

Hlavní úspěchy dosažené v rámci projektu

Hlavním úspěchem byla vysoká míra využití doporučení formulovaných ve všech oblastech ze strany ŘO OP VaVpl, která budou mít značný přínos jak pro ŘO, tak i pro příjemce a případně i žadatele v rámci OP VaVpl.

AQE advisors, a.s.

Jsme poradenská společnost poskytující služby převážně subjektům veřejného sektoru. V oboru poradenství působíme **od roku 1991** a díky tomu jsme schopni našim zákazníkům zajistit kontinuitu, zkušenosti a tým specializovaných expertů. Unikátní **znalostní databanka**, kterou disponujeme, nám umožňuje v každé činnosti nabízet našim zákazníkům značnou přidanou hodnotu. Od vzniku společnosti pak naše služby využilo již několik set zákazníků z veřejného sektoru.

Díky velmi těsnému vztahu mezi poradcem a klientem vzniká pro společnost **velmi silný závazek** v rámci realizace každého projektu.

Za dobu naší existence jsme dokončili již více jak 1 600 individuálních poradenských zakázek pro naše klienty z veřejného sektoru. Zkušenosti, které jsme získali nám nejen pomáhají poskytovat lepší a hodnotnější služby, ale jsou i pravidelně **publikovány** v odborném tisku, **prezentovány** na celé řadě tematických konferencí a seminářů a předkládány jako **odborný standard** pro celou řadu návazných aktivit.

AQE advisors, a.s.

třída Kpt. Jaroše 1944/31
602 00 Brno-město
Česká republika

tel. +420 542 213 197
+420 542 213 199
fax +420 542 213 200

mail info@AQE.cz
web www.AQE.cz